

วิชา ภาษาไทย

เรื่อง พินิจวรรณคดี (๑)

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ครูผู้สอน ฟาริเตอร์ เบญญาการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สืบสานวรรณคดี

พินิจวรรณคดี (๑)

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม. ๒/๒, ม. ๒/๓

ไม้ซออ้ออเอียดเบียดออก
ออกแอดแอดออกอดไกว
กระเฟ้อมพลิวพลิวปลิวคว้าง
บนแพใบไม้ไผ่เียงอง

ลมลอดไล่เลียวเรียวไผ่
แพใบไผ่น้ำลำคลอง
เรือวางร่างปล่อยล่อยล่อง
แสงทองส่องทาบฉาบมา

(บทประพันธ์จากหนังสือ “คำหยาด” ของ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

พินิจวรรณคดี

วรรณคดีและวรรณกรรม เป็นงานที่แต่งขึ้นโดยเลือกใช้ภาษาเพื่อสื่อความในเรื่องถ่ายทอดความรู้สึกความคิดจินตนาการ ประสบการณ์ ฯลฯ

วรรณคดี คือ หนังสือดีที่ใช้ศิลปะในการแต่ง สร้างจินตภาพ แสดงความรู้ ความคิด เป็นภาพแทนสังคม หนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี

การพินิจวรรณคดี คือ การศึกษาวรรณคดีผ่านการตีความ การวิเคราะห์ วิจารณ์ พิจารณาเนื้อหา แนวคิด และ ประเมินองค์ประกอบและวิธีการประพันธ์ เพื่อให้เข้าใจคุณค่าของวรรณคดี ซึ่งถือเป็นแนวทางเบื้องต้นของการวิจารณ์วรรณคดี

หลักการพินิจวรรณคดี

๑. **ทำความเข้าใจเรื่อง** ดูว่าเรื่องกล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร แนวคิดของเรื่องว่าพูดถึงอะไร

๒. **ตีความ** ทำความเข้าใจความหมายแฝงจากถ้อยคำที่พบในเรื่อง

๓. **วิเคราะห์** แยกพิจารณาวรรณคดีหรือวรรณกรรมตามองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ รูปแบบ เนื้อหา ภาษา และกลวิธีการประพันธ์

๔. **วิจารย์** แสดงความคิดเห็นว่ามีข้อเด่น ข้อด้อย หรือความเหมาะสมในการแต่งอย่างไร

๕. **ประเมินค่า** ประเมินคุณค่าว่าดีหรือไม่ เพราะเหตุใด พิจารณาข้อมูลและเหตุการณ์แวดล้อมประกอบ

องค์ประกอบของวรรณคดี

๑. **เนื้อหา** คือ ใจความสำคัญของวรรณคดีและวรรณกรรมมีส่วนประกอบสำคัญ ได้แก่

๑.๑ เนื้อเรื่อง จะบอกว่ามีอะไรเกิดขึ้นกับใคร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร ซึ่งวรรณคดีและวรรณกรรมบางเรื่อง อาจไม่มีเรื่องราว แต่เป็นภาพิต คำสอนที่ผู้แต่งต้องการให้ผู้อ่านรับรู้ เช่น

“พระสมุทรสุดลึกลั่น คณนา

สายดั่งทิ้งทอดมา หยั่งได้

เขาสูงอาจวัดวา กำหนด

จิตมนุษย์นี้ไซ้ไร ยากแท้หยั่งถึง”

(โคลงโลกนิติ ของ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร)

๑.๒ **แก่นเรื่อง** คือ แนวคิดที่ผู้แต่งกำหนดเพื่อเป็นกรอบของเรื่อง

๑.๓ เนื้อหาให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น ขนบธรรมเนียม ประเพณี สภาพสังคม การเมือง การปกครอง การดำรงชีวิตของคนในสมัยนั้น ๆ และความรู้อื่น ๆ

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้
เรื่อง พินิจวรรณคดี

เวลา ๕ นาที

ตัวอย่างใบความรู้ เรื่อง พินิจวรรณคดี
สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

คำถาม

การพินิจ หมายถึง....

การพินิจ

คือ การพิจารณาตรวจตรา พร้อมทั้ง
วิเคราะห์แยกแยะและประเมินค่า

คำถาม

วรรณคดี หมายถึง....

วรรณคดี

คือ หนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี
หนังสือที่ใช้ศิลปะในการแต่ง สร้างจินตภาพ
แสดงความรู้ ความคิดให้กับผู้อ่าน

คำถาม

การพิจารณาวรรณคดี คือ...

การพินิจ

คือ การศึกษาวรรณคดีผ่านการตีความ
การวิเคราะห์ วิจัย พิเคราะห์เนื้อหา แนวคิด
และประเมินองค์ประกอบและวิธีการประพันธ์
เพื่อให้เข้าใจคุณค่าของวรรณคดี

หลักการพิจารณาจรรยาบรรณคดี

หลักการพิจารณากรณี

๕. ประเมินค่า

๔. วิจัย

๓. วิเคราะห์

๒. ตีความ

๑. ทำความเข้าใจเรื่อง

องค์ประกอบของวรรณคดี

องค์ประกอบของวรรณคดี

เนื้อหา

ใจความสำคัญ
ของวรรณคดี

รูปแบบ

ลักษณะของงาน
ประพันธ์ที่ผู้แต่ง
เลือกใช้

ภาษา

ถ้อยคำที่เรียบเรียง
ขึ้นเพื่อสื่อเรื่องราว
มาสู่ผู้รับสาร

การพิจารณาวรรณคดี

ด้านเนื้อหา

ด้านวรรณศิลป์

การพิจารณาคุณค่า

ด้านเนื้อหา

เนื้อหาบอกให้ทราบว่าป็นเรื่องราวที่กล่าวถึง ใคร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร ให้ความรู้ ให้เกิดจินตภาพ ให้ได้รับประสบการณ์และบอกแนวคิดของเรื่องและผู้แต่งต้องการสื่อให้ผู้อ่านในเรื่องใด

การพิจารณาคุณค่า

ด้านวรรณศิลป์

พิจารณาการใช้ภาษาในการแต่ง เช่น การใช้คำ
การสัมผัส โวหารภาพพจน์ และการสื่อความของเนื้อหา

“ดูน้ำวังกลิ้งเขียวเป็นเกลียวกลอก
กลับกระฉอกฉาดฉัดฉวัดเฉวียน
บ้างพลุ่งพลุ่งวุ้งวงเป็นกงเกวียน
ดูเวียนเวียนคว้างคว้างเป็นหว่างวง”

“ฝูงลิงใต้กิ่งกลางลิงไขว่
กลางลิงเล่นไล่กันวุ่นวาย
กลางลิงชิงค่างขึ้นกลางลิง
กาหลงลงกิ่งกาหลงลง”

ทบทวนความรู้

การใช้โหวตหารูปภาพพจน์

การใช้โวหาร

๑. บรรยายโวหาร

๔. สาธกโวหาร

๒. พรรณนาโวหาร

๕. อุปมาโวหาร

๓. เทศนาโวหาร

กิจกรรม

พิจารณาบทประพันธ์

“อำนาจความสัตย์เป็นอำนาจศักดิ์สิทธิ์ ไม่เพียงแต่
จับหัวใจคน แม้แต่สัตย์ก็ยังมีความรู้สึกในความสัตย์ชื่อ
เมื่อกวนอุตายแล้ว ม้าของกวนอุก็ไม่ยอมกินหญ้า กินน้ำ
และตายตามเจ้าของไปในไม่ช้า ไม่ยอมให้หลังของมัน
สัมผัสกับผู้อื่นนอกจากนายของมัน”

สาธกโวหาร

...ขณะพระองค์เสด็จมาใกล้เบญจคีรีนครคือราชคฤห์
เป็นเวลาจวนสิ้นทิวาวาร แดดในยามเย็นกำลังลงสู่สมัยใกล้
วิกาล ทอแสงแผ่ชานไปยังสาละเกชตร แลละลิวเห็นเป็นทาง
สว่างไปทั่วประเทศสุดสายตา ดูประหนึ่งมีหัตถ์ทิพย์มาปกแผ่
อำนวยการสวัสดิ

เบื่องบนมีกลุ่มเมฆเป็นคลื่นซับซ้อนสลับกันเป็นทิวแถว
ต้องแสงแดดจับเป็นสีระยิบระยับแววประหนึ่งเอาทรายทองมา
ไปรยปราย เลือนลอยละลิวๆ เรี่ยๆ rays ลงจดขอบฟ้า

พรรณนาโวหาร

“เมื่อนั้น

สุบรรณคนธรรพ์วิทยา
ครั้นถึงซึ่งเชิงไกรลาส
ก็ชวนกันย่างเยื้องจรลี

เทवासुरาฤทธิทุกทิศา
ต่างมาเฝ้าองค์พระศุภี
คนธรรพ์เทวราชฤาษี
เข้าไปยังที่อัมรินทร์”

บรรยายโวหาร

การใช้ภาพพจน์

๑.อุปมา

๒.อุปลักษณะ

๓.สัทพจน์

๔.อติพจน์

๕.บุคคลวัต

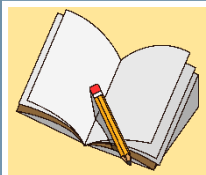

สรุป

การพิจารณาวรรณคดี

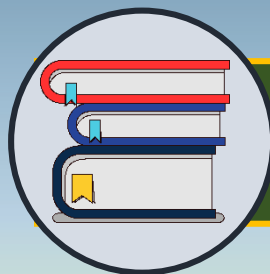
คือ การศึกษาวรรณคดีผ่านการตีความ การวิเคราะห์ วิจารณ์ พิจารณาเนื้อหา แนวคิด และประเพณีองค์ประกอบ และวิธีการประพันธ์ เพื่อให้เข้าใจคุณค่าของวรรณคดี

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง พิณจวรรณคดี (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

หนังสือวรรณคดีและวรรณกรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ปากกาสี

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

